

สมุดปกขาว

มูลนิธิ
ละครไทย

กรกฎาคม 2563

THAI THEATRE
FOUNDATION,
INC.

สารบัญ.

บทสรุปผู้บริหาร	1
ระเบียบวิธีวิจัย	2
ปัญหา	
ทวน	3
สถานที่	4
กฎหมาย	5
ทางออก	
ทวน	6
สถานที่	7
กฎหมาย	8
ตัวอย่างต่างประเทศ	9
ทำไมรัฐควรสนับสนุนศิลปะ	10
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	11
คณะทำงานและรายการอ้างอิง	12

บทสรุปผู้บริหาร

มูลนิธิละครไทยศึกษาวิจัยปัญหาของศิลปินละครเวทีไทยร่วมสมัยผ่านแบบสำรวจและกิจกรรม “ลานประชาชน” เพื่อเก็บรวบรวมมุมมองและแนวคิดต่อปัญหาในอุตสาหกรรมศิลปะการแสดงของประเทศไทย ปัญหาที่นักการละครกล่าวถึงมากที่สุดสามลำดับแรก ได้แก่

ทุน

งบประมาณสนับสนุนสำหรับจัดกิจกรรมศิลปะการแสดงจากหน่วยงานรัฐเป็นทุนระยะสั้น ทุนที่สนับสนุนไม่ตรงกับความต้องการที่แท้จริงของศิลปิน ทั้งนี้ มากกว่าครึ่งเป็นการดำเนินกิจกรรมศิลปะโดยองค์กรภาครัฐเอง ทำให้ศิลปินขาดโอกาสเข้าถึงทุนสนับสนุนเหล่านี้

พื้นที่

ประชาชนขาดแคลนพื้นที่สร้างสรรค์งานศิลปะ บางจังหวัดไม่มีพื้นที่สำหรับศิลปะการแสดงเลย สะท้อนให้เห็นว่าภาครัฐยังไม่เข้าใจหรือให้ความสำคัญกับการมีพื้นที่ทางศิลปะ ทั้งนี้ การสนับสนุนให้เกิดพื้นที่สำหรับศิลปะการแสดงต้องมาควบคู่กับการสนับสนุนทุน

กฎหมาย

คณะละครเวทีไม่มีโครงสร้างทางกฎหมายรองรับและไม่มีกลไกทางกฎหมายจูงใจให้องค์กรเอกชนมาสนับสนุนคณะละครเวที นักการละครจึงต้องพึ่งพาแต่การสนับสนุนจากภาครัฐและแหล่งทุนต่างประเทศ เป็นเสียส่วนมาก

ในการนี้ มูลนิธิละครไทยได้อภิปรายแลกเปลี่ยนแนวทางแก้ไขปัญหาสามประเด็นข้างต้นร่วมกันกับนักการละครทั่วประเทศ สรุปได้ดังนี้

ทุน

รัฐควรเยียวยาศิลปินก้นหน้า มอบงบประมาณสนับสนุนศิลปินและคณะละครเวทีร่วมสมัย ตลอดจนสร้างฐานข้อมูลรายชื่อศิลปินและกลุ่มละครต่างๆ อันจะนำไปสู่การจัดตั้งสภาศิลปะร่วมสมัยที่เป็นองค์กรอิสระในที่สุด

สถานที่

รัฐควรอนุญาตและขยายระยะเวลาให้ศิลปินเข้าใช้พื้นที่ของรัฐสำหรับสร้างสรรค์งานศิลปะโดยไม่มีค่าใช้จ่ายออกไปอีก รวมถึงแก้ไขข้อกำหนดของสถานที่ด้านศิลปะการแสดงของรัฐให้ศิลปินเข้าถึงได้มากและถาวรขึ้น นอกจากนี้ยังควรสนับสนุนงบประมาณแก่สถานที่เอกชน และสร้างกลไกทางกฎหมายจูงใจภาคเอกชนให้ร่วมกันสร้างพื้นที่ศิลปะ อันจะนำไปสู่การมีศูนย์การละครในทุกชุมชนเมืองของประเทศ

กฎหมาย

อนุญาตให้มี Fiscal Sponsor เพื่อแก้ปัญหาชั่วคราวให้ภาคธุรกิจสามารถสนับสนุนละครเวทีและได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีได้ ระหว่างที่ร่างกฎหมายให้มีรูปแบบจดทะเบียนองค์กรที่เหมาะสมกับการดำเนินงานของคณะละครเวที และอนุญาตให้ผู้สนับสนุนคณะละครเวทีสามารถนำเงินบริจาคไปหักลดหย่อนภาษีได้ รวมถึงงดเว้นภาษีแก่คณะละครเวทีด้วย

ระเบียบวิธีวิจัย

มูลนิธิละครไทยศึกษาวิจัยและจัดทำสมุดปกขาว (White Paper) นี้โดยหลักการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ทั้งในเชิงคุณภาพ (Qualitative research) และเชิงปริมาณ (Quantitative research) อาศัยทั้งข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ พร้อมกันนี้ยังได้ทบทวนวรรณกรรมจากเอกสาร นโยบาย และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เชิงคุณภาพ

มูลนิธิละครไทยเปิดรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับความเดือดร้อนจากสถานการณ์โควิด-19 ผ่านทาง Facebook และการเสวนาออนไลน์ในเดือนเมษายน พ.ศ. 2563 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 47 ท่าน

นอกจากนี้ในเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2563 ยังได้สำรวจประเด็นที่ประชาชนอยากให้ภาครัฐดำเนินการแก้ไขทั้งในระยะสั้น (กรกฎาคม - ธันวาคม พ.ศ. 2563) และระยะยาว (มกราคม พ.ศ. 2564 - หมดวาระสภา) และจัดกิจกรรม “ลานประชาชน” เพื่อให้ประชาชนมีพื้นที่แสดงความคิดเห็นเชิงลึกใน 3 ประเด็น ได้แก่ กุณ สถานที่ และกฎหมาย

- กลุ่มตัวอย่างจำนวน 53 ท่านจากทั้งในและนอกกรุงเทพมหานคร แบ่งเป็น
 - เพศชาย 27 ท่าน
 - เพศหญิง 17 ท่าน
 - หลากหลายทางเพศ 9 ท่าน
- ประกอบไปด้วย
 - ศิลปิน 28 ท่าน
 - นักวิชาการ 12 ท่าน
 - นักบริหารจัดการละครเวที 7 ท่าน
 - ผู้สนับสนุนละครเวที 6 ท่าน

เชิงปริมาณ

มูลนิธิละครไทยสำรวจผลกระทบที่ COVID-19 มีต่อศิลปินละครเวทีไทยร่วมสมัยในเดือนเมษายน พ.ศ. 2563

- **ประชากร**
 - ศิลปินละครเวทีไทยร่วมสมัยผู้มีผลงานอย่างน้อยหนึ่งเรื่องในปี พ.ศ. 2562 หรือ 2563
- **กลุ่มตัวอย่าง**
 - 180 ท่านจากทุกภาคทั่วประเทศไทย
 - 140 ท่านทำละครเวทีมาแล้วอย่างน้อย 5 ปี
 - 89 ท่านทำละครเวทีมาแล้วอย่างน้อย 10 ปี
 - ประกอบไปด้วย
 - ศิลปินละครเวทีไทยร่วมสมัย (ตำแหน่งใดก็ได้)
 - นักบริหารจัดการละครเวที
 - อาจารย์มหาวิทยาลัยที่สอนด้านศิลปะการแสดงร่วมสมัย
 - ไม่รวมถึง
 - นักวิจารณ์ละครเวที
 - ผู้ชมละครเวที
- **การสุ่มตัวอย่าง**
 - สุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)
- **เครื่องมือที่ใช้**
 - แบบสำรวจออนไลน์แบบไม่ระบุตัวตน แบ่งเป็น 2 ส่วน
 - ข้อมูลประชากรศาสตร์
 - ผลกระทบที่ได้รับ
- **การรวบรวมข้อมูล**
 - แจกจ่ายแบบสำรวจออนไลน์แก่ศิลปิน 210 ท่านในองค์กรพันธมิตรของมูลนิธิละครไทย 78 แห่งทั่วประเทศ
 - มีผู้ตอบแบบสำรวจ 180 ท่าน
- **การวิเคราะห์ข้อมูล**
 - ตรวจสอบความสมบูรณ์ของผลสำรวจ ตัดข้อมูลที่ขาดหายหรือตัวอย่างไม่ให้ความร่วมมือออก
 - หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย มัธยฐาน และฐานนิยมของผลสำรวจ

ปัญหาด้านทุน

ไม่เพียงพอ

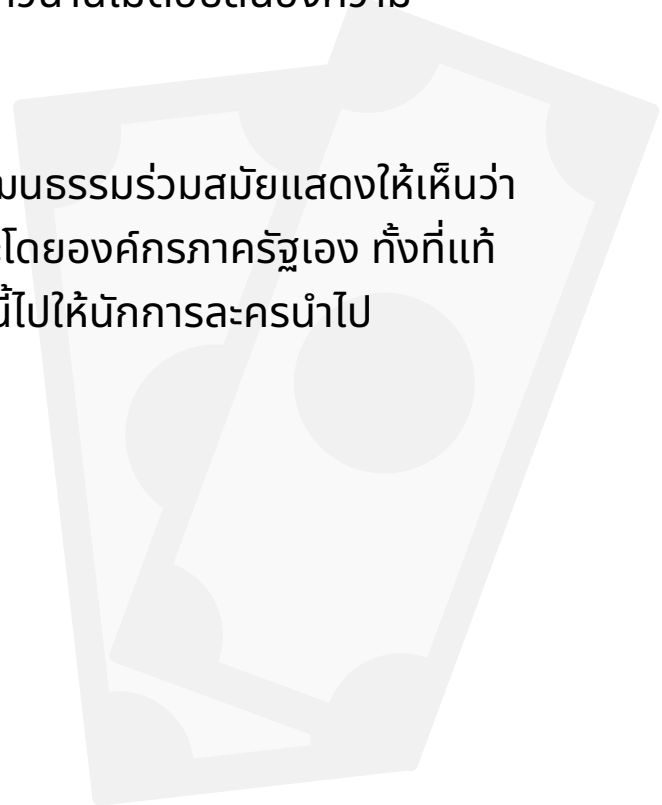
- มาตรการเยียวยา “เราไม่ทิ้งกัน” ช่วยเหลือได้เฉพาะในระยะสั้นและไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพ
- ทุนสำหรับศิลปะการแสดงโดยตรงมีไม่เพียงพอ ทำให้ต้องอาศัยแหล่งทุนสาขาอื่นที่มาพร้อมหัวข้อซึ่งไม่ได้เกี่ยวข้องกับศิลปะการแสดงโดยตรง เช่น สุขภาวะ ทำให้การสร้างสรรคผลงานไม่มีอิสระเต็มที่
- ทุนสำหรับศิลปะการแสดงของภาครัฐที่มีอยู่ไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายจริง และเป็นทุนระยะสั้นเท่านั้น

ไม่เข้าใจ

- หน่วยงานรัฐที่มอบทุนสนับสนุนศิลปะการแสดงไม่มีชุดประสบการณ์หรือความเข้าใจศิลปะการแสดงอย่างลึกซึ้ง ทำให้การสนับสนุนที่เกิดขึ้นไม่ตรงกับความต้องการที่แท้จริง อีกทั้งแนวทางการสนับสนุนยังคงเน้นไปที่การจัดกิจกรรม ทั้งที่แท้จริงแล้วสามารถสนับสนุนในรูปแบบอื่นก็ได้ เช่น สนับสนุนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development)
- นโยบายการสนับสนุนทุนที่ใช้มาต่อเนื่องยาวนานไม่ตอบสนองความต้องการของนักการละครในยุคปัจจุบัน

ไม่ทั่วถึง

- รายงานงบประมาณของสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยแสดงให้เห็นว่ามากกว่าครึ่งเป็นการดำเนินกิจกรรมศิลปะโดยองค์กรภาครัฐเอง ทั้งที่แท้จริงแล้วสามารถกระจายงบประมาณส่วนนี้ไปให้นักการละครนำไปสร้างสรรค์ผลงานได้

ปัญหาด้านสถานที่

ไม่เพียงพอ

- พื้นที่ทางศิลปะหลายแห่งที่จัดกิจกรรมละครเวทีอย่างต่อเนื่องต้องปิดกิจการไปเพราะภาครัฐไม่ได้สนับสนุนพื้นที่สร้างสรรค์สำหรับประชาชน เช่น โรงละครพระจันทร์เสี้ยว, สถาบันปรีดี พนมยงค์, Democrazy Studio, Creative Industries และ Buffalo Bridge Gallery บางจังหวัดไม่มีพื้นที่สำหรับศิลปะการแสดงทั้งที่สนับสนุนโดยรัฐและเอกชนเลย เช่น จังหวัดอ่างทอง เมื่อไม่มีพื้นที่ทางศิลปะการแสดงก็ไม่มีคนทำงานด้านศิลปะ ผู้คนในพื้นที่ก็แทบไม่มีโอกาสได้เสพละครเวทีเลย

ไม่เข้าใจ

- หลายครั้งภาครัฐยังไม่เข้าใจหรือให้ความสำคัญกับการมีพื้นที่สำหรับพัฒนางาน มิใช่แค่สำหรับจัดแสดงผลงานแต่เพียงอย่างเดียว ทั้งนี้ การสนับสนุนให้เกิดพื้นที่สำหรับศิลปะการแสดงต้องมาควบคู่กับการสนับสนุนทุน

ไม่เปิดกว้าง

- หลายครั้งละครเวทีที่สะท้อนมุมมองความคิดต่อปัญหาสังคมผ่านสายตาประชาชนเพื่อคาดหวังการเปลี่ยนแปลงเชิงบวกถูกปฏิเสธการสนับสนุน ด้วยเหตุผลว่าประเด็นเหล่านั้นอ่อนไหว เพราะบาง และสัมพันธ์กับการเมืองในทุกกระดับ ตัวอย่างเช่น นักการละครในจังหวัดเชียงใหม่และพื้นที่ภาคเหนือพยายามสื่อสารปัญหาเรื่องหมอกควันจากการเผาไหม้ตลอด 5 ปีที่ผ่านมา กระนั้นกลับไม่ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐในการขับเคลื่อนประเด็นผ่านงานศิลปะ กลุ่มศิลปินจึงต้องหันไปใช้พื้นที่ในมหาวิทยาลัยในการสร้างสรรค์ผลงานแทน

ปัญหาด้านกฎหมาย

ไม่มีโครงสร้างทางกฎหมายรองรับ

- รูปแบบการจดทะเบียนแบบบริษัท ห้างหุ้นส่วน หรือแม่แต่วิสาหกิจเพื่อสังคมเป็นโครงสร้างขององค์กรธุรกิจที่ไม่เอื้อต่อการทำงานของคณะละครเวที เมื่อไม่มีรูปแบบจดทะเบียนที่เหมาะสมกับการดำเนินงาน การเข้าสู่ระบบกฎหมายจึงเป็นเรื่องยาก เมื่อไม่อยู่ในระบบกฎหมาย ไม่มีฐานข้อมูลที่แน่ชัด ความช่วยเหลือจากภาครัฐจึงมาถึงช้า ยาก และน้อยกว่าอุตสาหกรรมอื่น ตัวอย่างที่ชัดเจนคือความช่วยเหลือจากภาครัฐในวิกฤตโควิด-19 ที่ศิลปินละครเวทีไทยร่วมสมัยตกสำรวจจากกระทรวงวัฒนธรรมในรอบแรก

ไม่มีตัวเชื่อมภาครัฐกิจ

- เมื่อไม่อยู่ในระบบกฎหมายก็ไม่มีสิทธิประโยชน์ทางภาษีจูงใจขององค์กรเอกชน ให้สนับสนุนงบประมาณแก่คณะละครเวที ทั้งที่ภาคเอกชนก็อาจเห็นความสำคัญของเนื้อหาหรือการสร้างสรรคศิลปะเหมือนกัน นักการละครจึงต้องพึ่งพาแต่การสนับสนุนจากภาครัฐและแหล่งทุนต่างประเทศเป็นเสียส่วนมาก

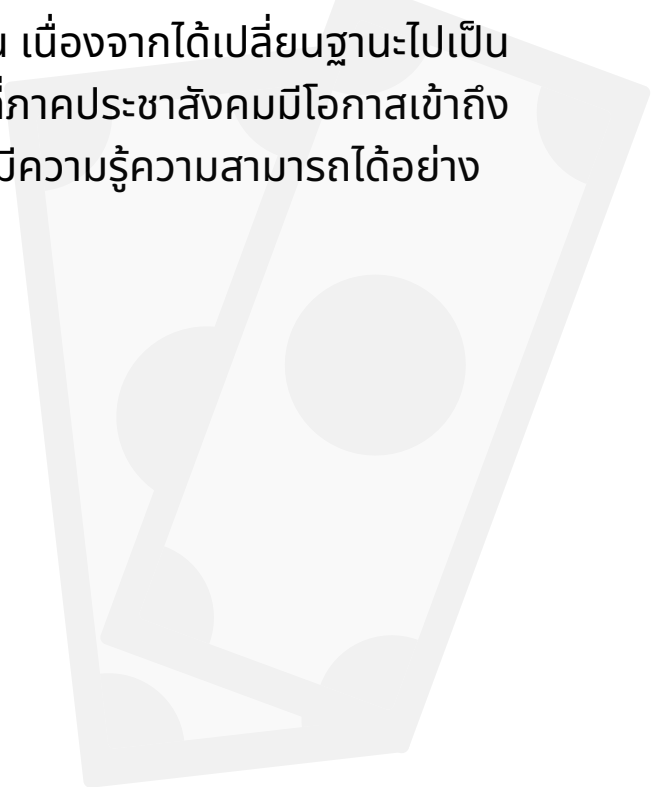
ทางออกด้านทุน

ระยะสั้น (ปัจจุบัน - ธันวาคม 2563)

- เยียวยาศิลปินกั่วนหน้าด้วยค่าครองชีพรายเดือน
- สนับสนุนทุนสำหรับต้นทุนคงที่ (Fixed Cost) ของคณะละครเวทีเพื่อให้ยังคงสามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้จนกว่าจะผ่านพ้นวิกฤตโควิด-19
- สนับสนุนทุนจัดกิจกรรมการแสดงผลงานออนไลน์เพื่อให้มีกิจกรรมศิลปะที่ต่อเนื่อง
- สร้างฐานข้อมูลรายชื่อศิลปินและกลุ่มละครต่างๆ อันจะเป็นข้อมูลสำคัญในการวิจัยและพัฒนาเพื่อจัดตั้งสภาศิลปะร่วมสมัยต่อไปในอนาคต

ระยะยาว (มกราคม 2564 - ทศวรรษหน้า)

- จัดตั้งสภาศิลปะร่วมสมัย (Contemporary Arts Council) ที่เป็นองค์กรอิสระ มีใช้ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ และบริหารงานโดยใช้ความสัมพันธ์แบบมีระยะห่าง (Arm's Length Relationship) กับภาครัฐ การจัดตั้งสภาศิลปะร่วมสมัยเอื้อประโยชน์ต่อทุกฝ่ายทั้งภาครัฐและภาคประชาสังคม กล่าวคือ ภาครัฐมีภาระในการจัดกิจกรรมศิลปะร่วมสมัยน้อยลง สามารถปฏิบัติหน้าที่ทางการบริหารรัฐกิจได้มากขึ้น เนื่องจากได้เปลี่ยนฐานะไปเป็นผู้อุปถัมภ์งานศิลปะร่วมสมัยแทน ในขณะที่ภาคประชาสังคมมีโอกาสเข้าถึงเงินทุนสำหรับสร้างสรรคงานในสาขาที่ตนมีความรู้ความสามารถได้อย่างเท่าเทียมมากขึ้น

ทางออกด้านสถานที่

ระยะสั้น (ปัจจุบัน - ธันวาคม 2563)

- จัดงบประมาณเพิ่มเติมสนับสนุนองค์กรต่างๆ ที่ประกาศอนุญาตให้ศิลปินเข้าใช้พื้นที่เพื่อสร้างสรรค์ผลงานโดยไม่มีค่าใช้จ่ายก่อนหน้านี้ ได้แก่ หอศิลป์วัฒนธรรมกรุงเทพมหานคร และสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (CEA) เพื่อให้องค์กรเหล่านี้สามารถขยายระยะเวลาอนุญาตใช้พื้นที่ออกไปได้อีก เนื่องจากในขณะนี้ประกาศอนุญาตให้ใช้ถึงไม่เกินเดือนกรกฎาคมหรือสิงหาคมเท่านั้น เร็วเกินกว่าที่ศิลปินจะหาทุนสร้างละครเวทีได้ทัน
- อนุญาตให้ศิลปินละครเวทีสามารถใช้อาคารสถานที่หรือพื้นที่ในความดูแลของภาครัฐได้ในราคาย่อมเยาหรือไม่มีค่าใช้จ่าย เช่น อาคารในสถาบันการศึกษาหลังเลิกเรียนหรืออาคารของโรงเรียนเก่า พื้นที่ในสนามกีฬาทั่วประเทศ พื้นที่สาธารณะที่รกร้าง
- สนับสนุนงบประมาณแก่สถานที่เอกชนเพื่อกระตุ้นให้เกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจและวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่องในระยะพื้นที่

ระยะยาว (มกราคม 2564 - หมดวาระสภา)

- แก้ไขข้อกำหนดของสถานที่ด้านศิลปะการแสดงของภาครัฐให้ศิลปินเข้าถึงได้มากและถาวรขึ้น
- สร้างกลไกทางกฎหมายจูงใจภาคเอกชนให้ร่วมกันสร้างพื้นที่หรือย่านศิลปะการแสดงที่ศิลปินเข้าถึงได้อย่างถาวรและเป็นธรรม
- สร้างศูนย์การละครหรือโรงละครประชาชนในทุกชุมชนเมืองเพื่อส่งเสริมพื้นที่ทางภูมิปัญญาสร้างสรรค์ทั้งในเชิงวัฒนธรรมและเศรษฐกิจ โดยใช้ฐานคิดเดียวกับการสร้างพื้นที่ทางกีฬาและนันทนาการในทุกชุมชนเมืองของประเทศ

ทางออกด้านกฎหมาย

ระยะสั้น (ปัจจุบัน - ธันวาคม 2563)

- อนุญาตให้กองทุนส่งเสริมศิลปะร่วมสมัยหรือองค์กรไม่แสวงหาผลกำไร เช่น มูลนิธิละครไทย เป็น Fiscal Sponsor ของคณะละครเวทีไทยร่วมสมัย เพื่อแก้ปัญหาชั่วคราวให้ภาคธุรกิจสามารถสนับสนุนละครเวทีและได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีได้ คณะละครจะได้ไม่ต้องพึ่งพาเงินทุนจากภาครัฐ แต่เพียงอย่างเดียว

ระยะยาว (มกราคม 2564 - หมดวาระสภา)

- จัดให้มีรูปแบบจดทะเบียนองค์กรที่เหมาะสมกับการดำเนินงานของคณะละครเวที เช่น รูปแบบองค์กรไม่แสวงหาผลกำไรที่มีใช้มูลนิธิหรือสมาคม
- ออกกฎหมายอนุญาตให้ผู้สนับสนุนคณะละครเวทีสามารถนำเงินบริจาคไปหักลดหย่อนภาษีได้
- ออกกฎหมายงดเว้นภาษีแก่คณะละครเวทีเพื่อให้สามารถสร้างสรรค์ศิลปะร่วมสมัยภายใต้การแข่งขันในระบบทุนนิยมได้อย่างราบรื่นขึ้น

ตัวอย่างต่างประเทศ

ทุน

- สหราชอาณาจักรมีสภาศิลปะที่เป็นหน่วยงานอิสระ ดำเนินการโดยใช้ความสัมพันธ์แบบมีระยะห่าง (Arm's Length Relationship) กับภาครัฐ สภาศิลปะในสหราชอาณาจักรมีโครงการสนับสนุนศิลปะทุกแขนง ทางสภาฯ วางแผนลงทุนด้วยเงินสาธารณะจากรัฐบาลจำนวน 1.45 พันล้านปอนด์และจากสำนักงานสลากกินแบ่ง 860 ล้านปอนด์
- ใน 20 ปีที่ผ่านมา รัฐบาลเยอรมนีเพิ่มงบประมาณสนับสนุนจาก 900 ล้านยูโรมาเป็น 1.7 พันล้านยูโร รวมถึงจัดโครงการช่วยเหลือศิลปินที่มีรายได้น้อย

สถานที่

- ญี่ปุ่นว่าจ้างบริษัทเอกชนให้เข้ามาบริหารสถานที่ที่ภาครัฐสนับสนุนเพื่อให้สามารถจัดการได้คล่องแคล่วและตอบสนองต่อความต้องการของศิลปินได้มากและทันที่มากขึ้น
- เกาหลีใต้ลดหรือละเว้นภาษีเพื่ออาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในเขต Daehakro อันเป็นเขตวัฒนธรรมทางด้านศิลปะการแสดง ภาษีต่างๆ อันเกิดจากสิ่งอำนวยความสะดวก อาคาร และที่ดินจะลดลงร้อยละ 50 เป็นเวลา 5 ปีนับตั้งแต่ครั้งแรกที่จัดเก็บ
- รัฐบาลสิงคโปร์จัดสรรงบประมาณเพื่อศิลปะโดยจัดตั้ง Arts Housing Scheme ซึ่งจัดหาพื้นที่แสดงทั่วประเทศให้ศิลปิน รวมถึงโครงการ Arts and Culture Resilience Package ที่สนับสนุนศิลปินด้วยการลดค่าเช่าพื้นที่และให้ทุนแก่บุคลากรเป็นจำนวน 55 ล้านดอลลาร์สิงคโปร์
- ไต้หวันนำพื้นที่ที่ถูกมองข้ามมาใช้ประโยชน์โดยจัดทำเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจ เช่น Creative Park ในหลายชุมชนเมือง

กฎหมาย

- สหรัฐอเมริกามีประมวลรัษฎากร 501(c)(3) ที่อนุญาตให้องค์กรไม่แสวงหาผลกำไรสามารถงดเว้นภาษีเกือบทุกชนิดและอนุญาตให้ผู้บริจาคแก่องค์กรเหล่านี้สามารถหักลดหย่อนภาษีได้ มูลนิธิละครไทย (สาขาสหรัฐอเมริกา) เป็นหนึ่งในองค์กรไม่แสวงหาผลกำไรที่ได้รับประโยชน์จากประมวลรัษฎากร 501(c)(3) นอกจากจะเป็นการกระตุ้นให้ประชาชนทั่วไปสนใจบริจาคแก่มูลนิธิฯ มากขึ้นแล้ว ยังทำให้มูลนิธิฯ สามารถเข้าถึงเครื่องมือและความช่วยเหลือในการดำเนินธุรกิจได้ในราคาถูกหรือไม่มีค่าใช้จ่ายอีกด้วย
- ญี่ปุ่นเองก็อนุญาตให้คณะละครจดทะเบียนในรูปแบบขององค์กรไม่แสวงหาผลกำไรได้เช่นกัน ทำให้คณะละครได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีและมีโอกาสอยู่รอดในระบบทุนนิยมมากขึ้น
- ประเทศฝรั่งเศสลดอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มที่คิดรวมกับผลงานที่ซื้อจากศิลปินโดยตรงจากร้อยละ 10 มาเป็นร้อยละ 5.5 ซึ่งเป็นอัตราเดียวกันที่ใช้ในการคำนวณภาษีของผลงานศิลปะที่นำเข้าจากต่างประเทศ
- สหราชอาณาจักรลดภาษีให้แก่ผู้ผลิตละครเวที โอเปร่า และบัลเลต์เพื่อบุคคลทั่วไปหรือเพื่อการศึกษา โดยมีเงื่อนไขว่าจะต้องใช้จ่ายอย่างน้อยร้อยละ 25 ภายในเขตเศรษฐกิจยุโรป

ทำไมรัฐควรสนับสนุนศิลปะ

ศิลปะละครเวทีร่วมสมัยมิได้มุ่งเน้นแต่เพียงความบันเทิงหรือสุนทรียะเท่านั้น แต่ยังมีประโยชน์ต่อประเทศชาติอีกนานัปการ ได้แก่

ด้านเศรษฐกิจ

- **ละครเวทีสร้างรายได้**
เป็นแหล่งรายรับทั้งแก่ศิลปินผ่านการจ้างงาน แก่ภาครัฐผ่านการเก็บภาษี แก่ชุมชนผ่านกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นเนื่องจากการจัดแสดงละครเวที เช่น การเดินทาง อาหาร ที่พัก และของที่ระลึก
- **ละครเวทีสร้างแรงงานคุณภาพ**
อาชีพที่ทำให้ค่าตอบแทนสูงมักต้องการแรงงานที่มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะในการแก้ปัญหา การสื่อสาร วิเคราะห์และสื่อความหมาย การสนับสนุนละครเวทีเป็นการลงทุนกับบุคลากรในธุรกิจสร้างสรรค์ที่จะนำพาประเทศให้เติบโตท่ามกลางการแข่งขันในตลาดโลกในศตวรรษที่ 21 ที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์เป็นปัจจัยสำคัญ
- **ละครเวทีส่งเสริมการท่องเที่ยว**
การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสามารถสร้างรายได้เพิ่มจากการท่องเที่ยวโดยทั่วไปเพราะนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมใช้จ่ายมากกว่าและเดินทางบ่อยกว่า ละครเวทีสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมทั้งจากในและต่างประเทศได้เป็นอย่างดี
- **ละครเวทีเสริมมูลค่าอสังหาริมทรัพย์**
ละครเวทีเป็นศิลปะที่รวมผู้คน พื้นที่ที่มีละครเวทีจะคึกคักมีชีวิตชีวา ชุมชนนั้นก็จะเป็นชุมชนที่น่าอยู่อาศัย นำทำงาน นำใช้ชีวิตมากขึ้น ช่วยเพิ่มมูลค่าอสังหาริมทรัพย์ในละแวกนั้นๆ

ด้านการศึกษา

- **ละครเวทีช่วยให้เรียนเก่งขึ้น**
งานวิจัยหลายชิ้นชี้ให้เห็นว่านักเรียนที่ได้เรียนศิลปะมีผลการสอบดีขึ้น และมีพัฒนาการในวิชาต่างๆ รวมถึงการอ่านและคณิตศาสตร์
- **ละครเวทีสร้างทักษะชีวิต**
ศิลปะช่วยพัฒนาและเปลี่ยนแปลงเยาวชนที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยง นักเรียนที่ได้เรียนศิลปะจะมีทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคม มีแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ดีขึ้น มีความศรัทธาในตนเองและเพื่อนฝูง

ด้านสังคมและวัฒนธรรม

- **ละครเวทีสร้างอัตลักษณ์ให้แก่ชุมชน**
ละครเวทีเปิดพื้นที่สาธารณะให้คนในชุมชนได้ร่วมกันสร้างงานศิลปะที่มีเอกลักษณ์ เสริมความภาคภูมิใจให้แก่คนในท้องถิ่น
- **ละครเวทีช่วยให้ชุมชนเข้มแข็ง**
ทั่วโลกใช้ละครเวทีเป็นเครื่องมือสร้างบทสนทนาและแก้ไขปัญหาในชุมชนร่วมกันมายาวนานกว่าครึ่งศตวรรษ อีกทั้งผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่ละครเวทีนำมาสู่ชุมชนก็จะช่วยให้ชุมชนเข้มแข็งยิ่งขึ้น

ด้านสาธารณสุข

- **ละครเวทีส่งเสริมสุขภาพ**
งานวิจัยหลายชิ้นชี้ให้เห็นว่าศิลปะมีผลในเชิงบวกต่อสุขภาพกายและใจของคนทุกช่วงวัย ผู้สูงอายุที่มีปฏิสัมพันธ์กับผู้คนและร่วมกิจกรรมทางศิลปะเป็นประจำจะมีสติรับรู้ที่เฉียบคม มีสุขภาพกายและใจดีขึ้น
- **ละครเวทีช่วยเยียวยาจิตใจผู้ป่วย**
ศิลปะช่วยเยียวยาและฟื้นฟูสุขภาพกายและใจของทหารผ่านศึกและผู้มีภาวะป่วยทางจิตจากเหตุการณ์รุนแรงให้กลับคืนสู่สังคม

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับทุกข้อเรียกร้อง ได้แก่

1. กระทรวงวัฒนธรรม
2. สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย
3. สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน)

ข้อเรียกร้อง

ทุน

- เยียวยาศิลปินล่วงหน้า
- มอบทุนสำหรับต้นทุนคงที่ (Fixed Cost)
- มอบทุนจัดกิจกรรมการแสดงผลออนไลน์
- จัดทำฐานข้อมูลศิลปินและกลุ่มละคร
- จัดตั้งสภาศิลปินร่วมสมัย

หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงการคลัง
 กระทรวงการคลัง
 กระทรวงการคลัง
 -
 รัฐสภา
 กระทรวงการคลัง
 สำนักนายกรัฐมนตรี
 สำนักสลาภกินแบ่งรัฐบาล
 การยาสูบแห่งประเทศไทย
 กรมสรรพสามิต

สถานที่

- ขยายเวลาเช่าใช้พื้นที่ศิลปะฟรี
- ให้ใช้สถานที่อื่นที่มีอยู่แล้วของรัฐได้
- มอบทุนแก่สถานที่เอกชน
- แก้ไขข้อกำหนดของสถานที่ศิลปะของรัฐ
- ออกกฎหมายจูงใจเอกชนให้ร่วมสร้างพื้นที่
- สร้างศูนย์การละคร

กระทรวงการคลัง
 หอศิลปวัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร
 กระทรวงการคลัง
 กระทรวงศึกษาธิการ
 กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
 กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
 กระทรวงการคลัง
 กรมส่งเสริมวัฒนธรรม
 กรมศิลปากร
 รัฐสภา
 กระทรวงการคลัง
 กระทรวงการคลัง

กฎหมาย

- จัดให้มี Fiscal Sponsor
- จัดให้มีรูปแบบจดทะเบียนองค์กร
- อนุญาตให้นำเงินบริจาคไปลดหย่อนภาษีได้
- งดเว้นภาษีแก่คณะละครเวที

รัฐสภา
 กระทรวงการคลัง
 รัฐสภา
 กระทรวงการคลัง
 รัฐสภา
 กระทรวงการคลัง
 รัฐสภา
 กระทรวงการคลัง

คณะทำงานและรายการอ้างอิง

คณะทำงานรณรงค์ละครไทย (Theatre Advocacy Task Force)

- คุณจารุรัตน์ พันธชาติ คณะละคร B-Floor / ศิลปินศิลปาธร
- คุณธนุพล ยินดี มูลนิธิสื่อชาวบ้าน (คณะละครมะขามป้อม)
- คุณธีระวัฒน์ มุลวิไล คณะละคร B-Floor / ศิลปินศิลปาธร
- พศ.ดร.ปริดา มโนมัยพิบูลย์ ภาควิชาศิลปการละคร คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- คุณเพียงดาว จริยะพันธุ์ มูลนิธิละครไทย
- รศ.ดร.ปาริชาติ จิ่งวิวัฒนากรณ์ สาขาวิชาการละคร คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- คุณรัชต์ศักดิ์ กิ่งเล้ง มูลนิธิละครไทย / Theatre Communications Group
- คุณสายฟ้า ต้นธนา ศิลปินและนักบริหารจัดการศิลปะอิสระ
- คุณสุมนา สุนะกุล ศิลปินและนักบริหารจัดการศิลปะอิสระ

ฝ่ายค้นคว้าข้อมูล

- คุณกิตติพร โรจน์วัณข
- คุณจุฑาพิชญ์ อู่สาหะ
- คุณดนัยนันท์ กฤดากร ณ อยุธยา
- คุณธันยธร บุตรชัย
- คุณธีรพล กำศิริพิมาน
- คุณปิ่นพรพัชร มุสิกะ
- คุณพลอยพรรณ แนวคุณ
- คุณพัชรกมล จันทรตรี
- คุณพัชชา รัตตะเสวี
- คุณพิชญ์มาชาญ เอี่ยมสอาด
- คุณ JEONG JONGLAK

รายการอ้างอิง

กลุ่มแผนงาน สำนักงานเลขาธิการกรม. แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2562. สืบค้น 26 กรกฎาคม 2563. จาก <http://ocac.go.th/wp-content/uploads/2018/10/แผนปฏิบัติการ62.pdf>

Ahmad, Nureza. (2018, August). The Arts Housing Scheme." ER, National Library Board Singapore. Retrieved July 13, 2020 from eresources.nlb.gov.sg/infopedia/articles/SIP_448_2004-12-31.html.

Arts Council England. Supporting Arts, Museums and Libraries." Retrieved July 13, 2020 from <https://www.artscouncil.org.uk/what-we-do/supporting-arts-museums-and-libraries>.

Chartrand, Harry Hillman, and Claire McCaughey. (1989). The Arm's Length Principle and the Arts: An International Perspective - Past, Present and Future. Retrieved July 13, 2020 from <https://www.americansforthearts.org/by-program/reports-and-data/legislation-policy/naappd/the-arms-length-principle-and-the-arts-an-international-perspective-past-present-and-future>.

Cornelius-Takahama, Vernon. (2016). Kampong Glam. Retrieved July 12, 2020 from eresources.nlb.gov.sg/infopedia/articles/SIP_249_2004-12-16.html.

HM Revenue & Customs. (2018, October 18) Theatre Tax Relief. Retrieved July 10, 2020 from www.gov.uk/hmrc-internal-manuals/theatre-tax-relief.

Hirschmann, R. (2020, March 13). Total Government Funding for Arts and Cultural Events in Singapore from 2012 to 2018. Retrieved July 12, 2020 from www.statista.com/statistics/1103689/singapore-government-funding-for-arts-and-cultural-events.

Ho, Stephanie. (2014, October 6). National Arts Council. Retrieved July 12, 2020 from https://eresources.nlb.gov.sg/infopedia/articles/SIP_775_2005-01-11.html.

Korea Tourism Organization. Welcome Daehakro. Retrieved July 8, 2020 from www.welcomedaeahakro.com.

Madden, Christopher. (2009, July). The Independence of Government Arts Funding: A Review, D'Art Topics in Arts Policy, No. 9. Retrieved July 9, 2020 from [http://media.ifacca.org/files/Dart9independencereport\(1\).pdf](http://media.ifacca.org/files/Dart9independencereport(1).pdf).

Ministry of Culture. (2020, April 7). Ministry of Culture, Community and Youth Rolls out \$55 Million Arts and Culture Resilience Package (ACRP) to Support the Sector. Retrieved July 13, 2020 from [https://www.mccy.gov.sg/about-us/news-and-resources/press-statements/2020/apr/\\$55-million-arts-culture-resilience-package](https://www.mccy.gov.sg/about-us/news-and-resources/press-statements/2020/apr/$55-million-arts-culture-resilience-package).

Pietsch, Paul, and Kelly J. Barsdate. (2017, April). Why Should Government Support the Arts?. Retrieved July 9, 2020 from <https://nasaa-arts.org/wp-content/uploads/2017/04/WhyGovSupport-1-1.pdf>.

Seoul Metropolitan Government. Seoul Metropolitan Government Ordinance on Tax Reduction or Exemption. Retrieved July 10, 2020 from http://legal.seoul.go.kr/legal/english/front/page/law.html?pAct=lawView&pPromNo=3554#article_5.

The Federal Government Commissioner for Culture and the Media. (2018, July). The German Federal Government's Cultural and Media Policy. Retrieved July 12, 2020 from www.bundesregierung.de/resource/blob/973862/777028/d4bad0a503d12108b416af13a4d9df40/2016-12-10-english-summary-data.pdf?download=1.

Yi, Chang, and Chaewon Lee. (2017, December 31). The Seoul Institute Annual Research Digest 2017. Retrieved July 10, 2020 from https://seoulsolution.kr/sites/default/files/gettoknowus/The%20Seoul%20Institute%20Annual%20Research%20Digest%202017_Chang%20Yi.pdf.

Zakaria, Faizah bte. (2016, July 7). Esplanade - Theatres on the Bay. Retrieved July 11, 2020 from https://eresources.nlb.gov.sg/infopedia/articles/SIP_1827_2011-08-05.html.